

Baetapele ba Pele ba Kereke

SABATHA MANTSIBOEA

Bakeng sa thuto ea beke ena, Bala:

Liketso 6, Liketso 7:48, Ba-Heb. 5:11–14, Mikea 6:1–16, Liketso 7, Liketso 8:4–25.

Temana ea Khopolo:

“Lentsoe la Molimo le ne le ntse le tsoela pele; 'me barutuo ba ne ba anafala haholo Jerusalema, ha ba lumela le baprista ba bangata” (Liketso 6:7).

Ba bangata ba sokolohileng ka Pentekonta e ne e le Badujea ma-Gerike, ke hore, Badujea tsoang mafatšeng a Greco-Roman bao ha joale ba neng ba phela Jerusalema (Liketso 2:5, 9–11). Ho e-na le hoba ma-Juda, ba ne ba fapane le Badujea Judea—“ba-Heberu” bao ho buuoang ka bona ho Liketso 6:1—ka litsela te ngata, phapano e kholo ea bona e ne le hore ba ea tloaelana le Aramaic, puo e neng e buuo ka nako eo Judea.

Ho ne ho na le phapano tse ling, hape, moetlong le bolumeling. Ka ho hlahela linaheng tsa Balichaba, ba ne ba se na methamo moetlong oa se-Juda, kapa bonyane metso ea bona e ne e sa teba joalo ka Bajude ba Judea. Ba ne ba sa teba hakalo malebana le meketjana ea tempele le lintlha tse ling molaong oa Moshe tse neng li etsoa naheng ea Israele.

Hape, ka ho qeta nako e ngata ea maphelo a bona tikolohong ea Greco-Roman le ho phela likamanong tse haufi le Balichaba, ba ne ba ka thabela ho utloisisa boemo bo akaretsang ba semelo sa tumelo ea Bokreste. Hantle, e bile balumeli ba bangata ba Bagerikebao Molimo a ba sebelistseng ho phetha taelo ea ho ba lipaki lefatšeng lohle.

*Ihute thuto ea beke ena ho lokisetsa Sabatha, 28 Phuptjane.

Khetho ea Ba Supileng

Bala Liketso 6:1. Tletlebo ea balumeli ba Bagerikee bile e fe?

“Sesosa sa tletlebo e ne e le ho khesoa ha bahlolohali ba Badujea Bagerikekabong ea lithuto tsa lijo letsatsi ka leng. Ho se leka-lekane ho ne ho tla ba khahlanong le moea oa evangeli, empa Satane o ne a tlehile ho tsoseng kha o. Methati e pharaletseng joale e lokela ho nkoa ho tlosa maemo ohle a ho se khotsofale, e sere sera sa fumana tlhoho ho tliša karohano hara balumeli.”—Ellen G. White, *The Acts of the Apostles*, p. 88. Tharollo e sisintsoeng ke Baapostola hore Bajude ba khethe banna ba supileng hara bona ho “aba lijo litafoleng [diakoneō]” (Liketso 6:2), ha ba lokela ho nka nako ea bona thapelong le “tšebeletong ea lentsoe [diakonia]” (Liketso 6:4). Kaha diakoneō le diakonia a tsoa sehlopheng se le seng sa lentsoe, phapano e bonahalang e lipakeng tsa “litafole” ho Liketso 6:2 le “lentsoe” ho Liketso 6:4. Sena, ’moho le sehlakisi “letsatsi le leng le le leng” (Liketso 6:1), e bonahala e supa lintlheng tse peli tse khoho tsa bophelo ba letsatsi ka leng ba kereke ea pele: ho ruta (“lentsoe”) le kopano ea boena (“litafole”), ea morao e nang le ho ja ’moho, Selallo sa Morena, le lithapelo (Liketso 2:42, 46; 5:42). Ke hore, joalo ka batsamaisi ba siiloeng ke Jesu le ho tšoara lithuto tsa hae, Baapostola ba ne ba shebana haholo le lithuto tsa motheo le thapelo, ha ba supileng ba tla ikarabella likopanong tsa boena, likerekeng tse ’maloa tsa malapeng. Mesebetsi ea bona, leha ho joalo, e ne e sa felle feela ho ea batikone joalo kaha lentsoe le utloisisoa kajeno. Hantle e ne e le baetapele ba phutheho ba pele ba kereke.

Bala Liketso 6:2–6. Ke joang ba supileng ba ileng ba khetha le ho fuoa thomo ea bosebeletsi?

Ba tlang ho khetha ba ne ba lokela ho khetholloa ka boitšoaro, semoea, le makhabane a bonahalang: ba lokela ba be le botumo ba botle ’me ba tlale ka Moea le bohlahe. Ka tumellano le phutheho, ba supileng ba ile ba khetha le ho fuoa thomo ka thapelo le peo ea matsoho. Ketsahalo e bonahala e supa kananelo sechabeng leho apesoa boikaraballo le matla a ho sebetsa e le batikone.

Ho bonolo ho jala pherekano mabothong, na ha ho joalo? Ke joang re ka etsang sohle ka matla ao Molimo o re fileng ona ho boloka khotso mahareng a rōna le ho tsepama thomong?

Bosebeletsi ba Setefane

Ka mor'a khetho ea bona, ba supileng ba ile ba itahlela e seng feela bosebeletsing ba kereke empa hape le ho pakeng ka matla. Litholoana ea ba hore evangeli e tsoela pele ho pharalla, 'me palo ea balumeli ea tsoela pele ho hola (Liketso 6:7). Kholo ena le joale ea qalella ho tlisa khanyetso kerekeng ea pele. Mopheti joale a tsepama ho Setefani, monna oa lineo tse sa atang sa Moea.

Bala Liketso 6:8–16. Litemana tsee li re ruta eng ka Setefane le tumelo ea hae le semelo sa hae? Hape, Setefane o ne a ruta eng ena e khopisitseng bahanyetsi ba hae?

Joalo ka Mojude oa mo-Gerike, Setefane o ile a arolelana evangeli ma-synagogeng a Baduje ba Bagerike Jerusalema. Ho ne ho na le ma-synagogue ao a 'maloa motse-toropong; Liketso 6:9 mohlomong e supa a mabeli a oona, e 'ngoe bajaking ba ka boroa (Bajude ba-Sirene le ba Aleksandria) e 'ngoe bajaking ba ka leboea (e leng ba tsoang Selisia le ba Asia).

Jesu ha ho tika-tiko e ne e le khubu ea khanyetsano eo, empa liqoso khahlanong le Setefane li tlisa kutloisiso karolong ea hae ea evangeli le ka moo e amana kateng mohlomong e neng e fetisa ea balumeli ba Judea. Setefane o ne a qosoa ka bua linyefolo ka Moshe le Molimo; ke hore, khahlanong le molao le tempele. Leha e ne eka ha a utloisisoa hantle lintlheng tse ling—kapa mantsoe a hae a ile a haella ka boomo—'me le lipaki tsa leshano tsa batloa ho bua khahlanong le eena, liqoso e ka 'na eaba li ne li sa fosahala hakaalo, joalo ka ho Jesu ka sebele (Mareka 14:58, Johanne 2:19). Tlotlollo ea Stefane phatlalatsa mapatlelong a Sanhedrin e neng e sebelisoa joalo ka temple ea borapeli ba mamphelipheli Liketso 7:48) e senola hore o ne a utloisisa botebo ba lefu la Jesu le moo le isang teng, bonyane malebana le tempele le mekete ea teng.

Ka mantsoe a mang, mohlomong leha balumeli ba bang ba Bajude ba Judea ba ne ntse ba khomaretse tempele le meketjana ea teng (Liketso 3:1; 15:1, 5; 21:17–24) 'me ba fumana ho le thata ho arohana le tsona (Ba-Gal. 5:2–4, Ba-Heb. 5:11–14), Setefane, mohlomong le balumeli ba ba-Gerike le bona, kapele ba utloisisa hore lefu la Jesu le bolela pheletso ea tšebeliso eohle ea tempele.

Hobaneng re lokela ho ba hlokolosi hore re se ke ra khomarela tse ling tsa lintho tsa rōna tseo re li ratang hoo re koallang kantle leseli le lecha ha le tla?

Ka Pel'a Lekhotla la Sanhedrine

Bala Liketso 7:1–53. Setefane o ne a reng ho baqosi ba hae?

Liqoso tse etsetsoang Setefane li ile tsa isang ho tsoaroeng le ho qosoeng ke lekhotla la Sanhedrine. Ho ea ka moetlo oa ma-Juda, molao le litšebeliso tsa tempele e ne tse peli tsa litšiea tse tharo tseo lefatše le itšetlehileng ka tsona. Taba ea hore mekete ea Moshe e feletsoe ke nako e ne e nkoa e le nyefolo ho seo se neng se nkoa se halalela bo-Judeng; ke ka hoo a qosoang ka ho nyefola (Liketso 6:11). Boikarabello ba Setefane ke puo e telele ka ho fetisa ho Liketso, eo ka bo eona e leng sesupo sa bohlokoa ba eona. Leha qalong ha u habanya feela u ka reng ha se letho haese ho pheta nalane ea Israele feela, re lokela ho utloisisa puo ea hae re ipapisitse le Testamente ea Khale le ka tsela eo baporofeta ba sebelisitseng popeho ea teng ha ba ne ba biletsa Israele ho phethoeng ha melaoana ea teng. Ha seo se ne se etsahala, ba ne sebelisa lentsoe la se-Heberu רִב, leo ha le tolokoa hantle e leng “molao oa selekane,” ho tlisa taba hore Molimo o nka khato ea semolao khahlanong le sechaba sa hae ka lebaka la ho hloleha ha bona ho bolokeng selekane.

Ho Mikea 6:1, 2, ka mohlala, רִב e hlala ka makhetlo a mararo. Ho latela mokha oa selekane sa Sinai (Exoda 20–23), Mikea o hopotsa sechaba ka liketso tse matla tsa Molimo bakeng sa bona (Mikea 6:3–5), ho boleloa le ho tloloa ha selekane (Mikea 6:6–12), ea ho qetela ke lithohako bakeng sa ho tlola hoo (Mikea 6:13–16). Mohlomong sena ke kalets'a puo ea Setefane. Ha a koptjoa ho hlalosa liketso tsa hae, ha a ka a leka ho hanyetsa liqoso kapa ho sireletsa tumelo ea hae. Ho ena le hoo, a phahamisa lentsoe ka tsela eo baporofeta ba pele ba neng ba etsa ha ba bolela רִב ea Molimo khahlanong le Israele. Tlhatlhobo ea hae e telele ea likamano tse fetileng le Israele ho bontša ho hloka teboho ha bona le ho hloka kutlo.

Ruri, ka Liketso 7:51–53 Setefane hae sale moikarabelli empa e se le moporofeta oa 'muelli oa Molimo ho tlisa melaoana ea selekane sa Molimo khahlanong le baetapele. Haeba bontat'a bona ba ne ba le molato oa ho bolaea baporofeta, ba ne ba fetisa bona. Phetoho ea ho tlola ho “bo-ntat'a rōna” (Liketso 7:11, 19, 38, 44, 45) ho isa ho “bo-ntat'a lōna” (Liketso 7:51) e matla a bonahalang: Setefane a khaola ho ikamahanya le sechaba sa hao le ho ema a tiile bakeng sa Jesu. Molato oa hae o tlo ba moholo; empa, mantsoe a hae a bontša ho hloka tšabo kapa ho inyatsa.

Ke neng lekhetlo la ho qetela ha u ne u ema tsoee bakeng sa Jesu? U ile oa tiea kapa oa tenyetseha? Haeba ke ea morao, ke eng seo u hlohang ho se fetola?

Jesu Mapatlelong a Leholimo

Kaha ka tlhaloso moporofeta (ka se-Heberu, nābī) ke motho ea buang sebakeng sa Molimo, Setefane o ile a fetoha moporofeta motsotsong oo a bolelang rīb ea Molimo khahlanong le Israele. Bosebeletsi ba hae ba boporofeta, leha hole joalo, bo ile ba ba bokhutšoanyane.

Bala Liketso 7:55, 56. Pono ea Setefane e ne e bolela eng?

“Ha Setefane a fihla boemong bona, ho ile ha ba le mofereferere hara sechaba. Ha a hokahanya Kreste le boporofeta le ho bua ka moo a buileng ka tempele, baprista, ba etsa e-ka ba hlabehile, ba tabola seaparo sa hae. Ho Setefane ketso eo e ne e le pontšo ea hore lentsoe la hae haufinyane le tlo tholisoa ka hosa feleng. A bona khanyetso e thulanang le mantsoe a hae 'me a tseba hore o fana ka bopaki ba hae ba ho qetela. Leha a ne a le bohareng ba thero, ka potlako a e thetha.”—Ellen G. White, *The Acts of the Apostles*, p. 100. Ha Setefane a eme ka pele ho baetapele ba Bajude a fetisa nyeoe ea Molimo khahlanong le bona, Jesu o ne a eme mapatlelong a leholimo—ke hore, tabernakeleng ea leholimo, haufi le Ntate, pontšo ea hore kahlolo e lefatšeng ke ponahatso ea kahlolo ea sebele e tla nka sebaka leholimong. Molimo o tla ahlola baruti ba bohata le baetapele ba Israele. Sena se hlalosa hore na ke hobaneng memo ea pako, e leng se tloaelehileng lipuong tse fetileng ho Liketso (2:38, 3:19, 5:31), e leng sieo mona. Puso ea Molimo Israele e tlo fihla pheletsong, se bolelang hore pholoho ea lefatše ha e sa tla hlola e-ba le bokena-lipakeng ba sechaba sa Israele joalo ka haho tšepisitsoe ho Abrahamana (Gen. 12:3, 18:18, 22:18), empa ka balateli ba Jesu, Bajude le Balichaba, bao joale ba neng ba lebeletsetsoe ho tloha Jerusalema le ho ba lipaki lefatšeng (Liketso 1:8).

Bala Liketso 7:57–8:1, 2. Ke joang Luka a tlahang lefu la Setefane?

Ho tlepetsoa ka majoe e ne e le kotlo ea nyefolo (Lev. 24:14), leha ho sa hlake hore na Setefane o ahloletsoe lefu kapa o ile a oeloa ke letšoele le neng le nkehile ke maikutlo. Ka tsela e itseng, ke eena molumeli oa pele ho Jesu eo ho tlahoang ka eena oa ho bolaoa ka lebaka la tumelo ea hae. Taba ea hore lipaki li ile tsa beha liaparo tsa tsona maotong Saule e ka supa hore e ne e le moetapele oa baqosi ba Setefane; empa, ha Setefane a rapella ba bolai ba hae, o ile a rapella le Saule. Ke kotho feela ea nang le semelo se phahameng le tumelo e sa thekeseleng a ka etsang ntho e joalo, ponahalo e matla ea tumelo ea hae le bonnete ba Kreste bophelong ba hae.

Ho Pharalla ha Evangeli

Tlholo holima Setefane e ile ea hotetsa boima ba litlhoriso khahlanong le balumeli ba Jerusalema, ha tika-tiko li ntse li hlohlelletsoa ke sehlopha se tsoanang sa bahanyetsi. Moetapele oa sehlopha seo e ne e le Saule, ea ileng a baka tšenyō e kholo ho kereke (Liketso 8:3, 26:10). Litlhoriso leha hole joalo, tsa fetoloa molemo. Ka ho qhalana le Judea le Samaria, balumeli ba tsamaea ba ntse ba ruta evangeli. Taelo ea ho pakela libaka tseo (Kiketso 1:8) joale ea phetheha.

Bala Liketso 8:4–25. Ke lithuto life tse senoloang tlahlong ee?

Ba-Samaria e ne le ba-Iseraele ka 'moho, le tabeng ea bolumeli. Ba ne ba lumela ho Molimo o le mong, ba ne ba amohela libuka tse hlano tsa Moshe (Pentateuch), ba etsa lebollo, 'me ba lebeletse Mesia. Ho Bajude, leha hole joalo, bolumeli ba ba-Samaria bo ne bo bolile, ho bolelang hore ba-Samaria ba ne ba se na kabelo mehauhelong ea lilekane tsa Ba-Israele. Pako e sa lebelloang ea ba-Samaria ea sisinya kereke e Jerusalema, ka hona Baapostola ba romela Petrose le Johanne ho ea hlahloba maemo. Ho tsoara Moea ha Molimo ho fihlela ho tla Petrose le Johanne (Liketso 8:14–17) mohlomong ho ne ho reretsoe ho kholisa Baapostola hore ba-Samaria ba amohetsoe e le litho tse feletseng tsa tumelo (sheba Liketso 11:1–18). Ha ea ka ea khaotsa moo leha hole joalo. Ho Liketso 8:26–39, re na le pale ea Filipi le mo-Ethiopia, letona la Kandase, eo ka mora boithuto ba Bibe a ileng a kopa ho kolobetsoa. “Ba thoehele metsing hammoho, Filipi le letona, 'me Filipi a le kolobetsa” (Liketso 8:38). Pele e bile ba-Samaria, ea nto ba mo-Ethiopia, molichaba ea neng a tlike Jerusalema ho rapela 'me joale a se a le tseleng e lebang hae. Evangeli e ne e tšela meeli ea Israele le ho fihlela lefatše, joalo kaha ho boletsoe. Tsena tsohle, leha e ne e le qalo feela, ha balumeli ba Bajude haufinyane ba tla tsamaea le lefatše lohle le tsejoang ka nako eo le ho ruta litaba tse molemo tsa lefu la Jesu, ea lefileng kotlo ea libe tsa bona le ho nea bohle, hohle tšepo ea pholoho.

Petrose a bolella Simone hore “u tletse nyooko e babang haholo, u fineletsoe ke bokhopo” (Liketso 8:23). Tharollo ea bothata ba hae e ne e le efe, le mang kapa mang ea bang boemong bo tsoanang?

Ho Ithuta Haholoanyane:

“Litlhoriso tse ileng tsa tlela kereke Jerusalema li ile tsa tlišetsa kereke matla a tšebetso ea evangeli. Katleho e ne e tsamaea le bosebeletsi ba lentsoe sebakeng seo, ’me ho ne ho na le kotsi ea hore Baapostola ba tla lula moo nako e telele, ba sa natse thomo ea mopholosi ea ho ea lefatšeng lohle. Ba lebala hore matla a ho hlola bobea a fumanoa hantle ka bosebeletsi bo matla, ba qalella ho nahana ka hore ha ba na mosebetsi o bohlokoa ho feta oa ho sireletsa kereke Jerusalema tlhaselong tsa sera. Ho ena le ho ruta balumeli ba bacha ho isa evangeli ho ba so ka ba e utloa, ba ne ba le kotsing ho nka tsela eo ba tla khotsofala ke seo ba seng ba se fihletse. Ho ba qhalanyetsa mafatšeng, moo ba ka sebeletsang ba bang, Molimo a lumella litlhoriso ho ba tlela. Ho tloha Jerusalema ba baleha, balumeli ba ‘ea hohle ba ntse ruta lentsoe.’” — Ellen G. White, *The Acts of the Apostles*, p. 105.

Lipotso tsa Puisano:

1. Bala hantle qotsulo ea Ellen G. White e kaholimo ka kotsi eo kereke ea pele e neng e tobane le eona malebana le ho khotsofalla bo bona le seo ba se fihletseng. Ea pele, e bolela hore, khahlanong le se lumeloang, Badujea ba bangata ba ile ba lumela Jesu e le Mesia. Empa ha bohlokoa ka ho fetisa, ke tlhokomeliso efe rōna re le batho re lokekang ho e nka moo kajeno? Ke joang re ka bang le bonnete ba hore ha re tsoasoe ke ho sireletsa seo re seng re na le sona, khahlanong le ho etsa seo re lokelang ho se etsa ho fihlela lefatše?
2. Ka nako ea Baapostola, likamano lipakeng tsa Baduje le ba-Samaria li ne li lukiloe ke likhohlano tsa lilemo-lemo. Ke eng eo re ka ithutang eona tabeng ea hore Filipi, eo e kannang ea ba e ne e le Mojude, o ile a jara bopaki ba Jesu Samaria? Le rōna re le Masala ha re mekhelo ho kheseng meetlo le merabe. Sefapano se lokela ho ruta eng ka moo re leng kateng ka pel’a Molimo? Ke eng hape eo ho akaretsa ha lefu la Krete ho lokelang ho re ruta hona ka boleng bo sa le lekanngoeng ba sebopuo se seng le seng?
3. Filipi o ile a atamela mo-Ethiopia joang (8:27–30)? Ke joang re bulehelang menyetla ho ka arolelana evangeli le ba bang?
4. Ke eng eo re ithutileng eona ho Liketso 6–8 e ka re thusang ho phetha thomo ea kereke hantle haholo?